

Politici Comunitare

Uniunea Europeana numara in prezent 27 state membre si 496 milioane locuitori. In UE nu exista o majoritate, ci numai minoritati. In ciuda diferentelor dintre acestea, la baza intregii constructii europene a stat vointa de a lucra impreuna, pe baza unor interese comune. Acestea au condus la convingerea ca in unele domenii se pot obtine rezultate mult mai bune la nivel european decat la nivel national. Asa s-a ajuns la **politici** comune tuturor statelor membre, elaborate si adoptate de institutiile **comunitare** cu aplicabilitate pe intreg teritoriul Uniunii. De multe ori, astfel de **politici** comune raspund si unui principiu fundamental al constructiei europene, acela al solidaritatii si coeziunii. Existenta **politicilor** comune confera unitate Uniunii Europene, pentru ca demonstreaza acceptarea cedarii unei parti a suveranitatii statelor membre catre institutiile europene. Prezentam mai jos elementele fundamentale referitoare la cateva din aceste domenii ale **politicilor** comune europene.

Agricultura

Au existat multe motive pentru crearea unei **politici** agricole comune: sa ofere, populatiei in ansamblul ei, o piata alimentara stabila; sa confirme impactul sectorului agricol al micilor ferme asupra economiei si a **politicii** regionale, sa stimuleze schimbarile structurale esentiale care urmeaza sa ofere fermierilor posibilitatea de a beneficia de pe urma dezvoltarii economice si sociale, deoarece industria agricola era un sector de importanta majora in vederea realizarii integrarii europene.

Tratatul instituind Comunitatea Economica Europeana defineste obiectivele **politicii** agricole comune (PAC), respectiv ale comertului intra-comunitar, care afecteaza atat producatorii cat si consumatorii:

- creterea productivitatii agricole prin promovarea progresului tehnic si asigurarea dezvoltarii rationale a productiei precum si utilizarea optima a factorilor de productie, in special a fortei de munca;
- asigurarea unui nivel de viata adecvat pentru populatie;
- stabilizarea pietelor;
- asigurarea disponibilitatii ofertei;
- luarea masurilor pentru ca acestea sa ajunga la consumator cu preturi rezonabile.

PAC a oferit rezultate spectaculoase: Comunitatea a reusit repede sa depaseasca lipsurile alimentare manifestate in anii '50, atingand un nivel de productie care sa satisfaca nevoile interne si apoi obtinand surplusuri ciclice structurale. Au existat o serie de ratiuni tehnice, economice si politice, in special reducerea treptata a preferintei fata de produsele **comunitare** si inlocuirea pe pietele europene a produselor autohtone cu altele importate, in conditii preferentiale, din alte tari. Modificarile survenite in agricultura, in cadrul Comunitatii si la nivel mondial, in perioada anilor '80 au condus la stabilirea unor noi prioritati. Ca urmare a orientarilor propuse in 1985 prin Cartea Verde (documentul informativ al Comisiei cu privire la viitorul PAC), prin masurile introduse de Actul Unic European in 1987, prin deciziile adoptate de catre Consiliu in februarie 1988 si prin reforma PAC, initiata in 1992, au fost puse noile baze pentru viitorul PAC.

Audiovizualul

Obiective principale:

- constituirea unui spatiu comun al informatiei, inclusiv adoptarea unor standarde comune;
- promovarea programelor televizate cu problematica europeana, complementare programelor nationale existente;
- compatibilitatea reglementarilor Statelor Membre in perspectiva dereglementarii (sau reintroducerii reglementarii) activitatilor de radio si televiziune.

Cercetarea si tehnologia

Principalul obiectiv il constituie dezvoltarea unei **politici** comune in domenii importante, precum IT, tehnologia telecomunicatiilor si biotehnologie). Ar trebui ca **politicile** nationale sau activitatile de cercetare sa fie coordonate, respectiv sa se desfasoare, la nivelul Comunitatii, in scopul:

- eliminarii dublarii nejustificate a eforturilor in programele nationale; aceasta ar implica, in special, o mai buna diseminare a rezultatelor in randul intreprinderilor (mai ales in randul celor mici si medii), un raport bun costuri/beneficii si coordonarea intre programele nationale;
- imbunatatirii eficientei sau reducerea costurilor proiectelor nationale si **comunitare** prin

impartirea sarcinilor sau, eventual, utilizarea in comun a resurselor;
- armonizarii treptate a procedurilor de formulare si implementare a **politicii comunitare** privind cercetarea;

- promovarii realizarii unei pietei interne comune (de ex. formularea unor specificatii si standarde comune) si sprijinirii activitatii privind depasirea granitelor stiintifice si tehnice in Europa;

- promovarii proiectelor de cercetare potrivite in ceea ce priveste problemele transfrontaliere (privind, de ex., protectia mediului si sanatatea publica);

- reducerii diferentei existente intre potentialul privind cercetarea si rezultatele specifice dobandite de tarile Comunitatii si, multumita existentei unei strategii comune de cercetare (cu fonduri sporite), mentinerii sau redobandirii competitivitatii Europei fata de Statele Unite si Japonia; drept rezultat, sprijinirea reducerii somajului in Comunitate prin inovatie si noi tehnologii.

Cetatenia Uniunii Europene

Inspirata de prevederea in Tratatul de libera circulatie a persoanelor, introducerea cetateniei Europene, cu drepturi si obligatii bine definite, a fost luata in discutie inca din anii '60. In urma activitatii pregatitoare initiale la mijlocul anilor '70, acest proiect a fost plasat, in 1990, in contextul Uniunii Europene. Ca rezultat al Tratatului Uniunii Europene, al carui Articol B se refera la notiunea de "cetatenie a Uniunii" ca la un obiectiv de atins, aceasta idee a devenit o noua parte a Tratatului CE. Imitand notiunea de cetatenie nationala, cetatenia Uniunii descrie relatia care uneste cetateanul cu Uniunea Europeana, relatie definita ca reunind drepturile, indatoririle si participarea politica a acestuia. Se urmareste aplanarea conflictului rezultat ca urmare a intensificarii impactului actiunii Comunitatii asupra cetatenilor ei fata de modalitatea aproape exclusiv nationala de garantare a drepturilor si datoriiilor si a participarii acestora la procesul democratic. Trebuie accentuata identificarea cetatenilor cu UE si trebuie urmarita construirea unei opinii politice europene la nivelul intregii populatii, a unei constiinte politice europene si a unei identitati europene.

In plus, cetatenia unionala poate actiona si ca o sursa de legitimitate a UE. Statutul de cetatean al Uniunii inseamna, pentru orice Cetatean al Uniunii, urmatoarele:

- *Dreptul de libera circulatie si de rezidenta pe teritoriul statelor membre*

- *Dreptul de a vota si de a putea candida* pentru Parlamentul European si in alegerile municipale ale statului membru in care locuieste, in aceleasi conditii ca si cetatenii acelui stat

- *Dreptul de a i se asigura protectia de catre autoritatile diplomatice sau consulare ale altui stat membru* atunci cand se afla pe teritoriul unei tari in care tara sa nu este reprezentata, in aceleasi conditii ca si unui cetatean al respectivului stat membru

- *Dreptul de a se adresa cu plangeri* Parlamentului European si dreptul de a se adresa ombudsman-ului pentru a-i aduce la cunostinta acestuia orice cazuri privind administrarea defectuoasa din partea institutiilor si organismelor Comunitatii, cu exceptia organismelor legislative.

- *Dreptul de adresare catre institutiile europene intr-una dintre limbile oficiale si de a primi raspuns in acea limba*

- *Dreptul de a avea acces, in anumite conditii, la documentele* Parlamentului European, Consiliului si Comisiei

Concurenta

Politica concurentei trebuie sa garanteze unitatea pietei interne si sa evite monopolizarea pietei prin impartirea acesteia de catre anumite firme in urma unor intelegeri private. Pietele pot fi monopolizate ca rezultat al unor intelegeri cu caracter restrictiv sau al fuziunilor. Prin politica in domeniul concurentei se incearca a se evita ca una sau mai multe firme sa-si utilizeze in mod impropriu puterea economica in detrimentul firmelor mai slabe (abuz de pozitie dominanta). De asemenea, trebuie sa impiedice guvernele statelor membre sa distorsioneze regulile prin acordarea de discriminari pozitive/subventii intreprinderilor de stat sau prin favorizarea companiilor din sectorul privat.

Cultura

Tratatul de la Roma nu continea un capitol special sau paragraf cu privire la politica culturala. Doar in preambulul Tratatului se facea referire la cultura ca factor capabil sa uneasca popoarele si sa promoveze dezvoltarea sociala si economica. Incepand cu 1969, un numar de intalniri ale sefilor de state si de guverne au accentuat necesitatea actiunii **comunitare** in domeniul cultural, si desi realizările practice in domeniul culturii erau putine ca numar, au avut o anumita semnificatie, si Parlamentul European a avut un impact considerabil asupra acestora, prin rezolutiile sale. Adoptarea Tratatului de la Maastricht a insemnat asigurarea unei baze juridice pentru politica in domeniul culturii. Articolul 151 asigura baza actiunii **comunitare** cu scopul de incuraja, sprijini si suplimenta activitatile statelor membre, fiind respectate in acelasi timp diversitatea nationala si regionala, acordind in acelasi timp importanta mostenirii culturale. Principiile interventiei **comunitare** in domeniul culturii sunt complementaritatea si subsidiaritatea. Orice act de armonizare a prevederilor legale si regulatorii ale statelor membre este exclusa din obiectivul Articolului 151. Masurile sunt adoptate prin procedura de codecizie de catre Parlamentul European si Consiliu, si cu vot in unanimitate in Consiliu. Obiectivele principale sunt:

- sa contribuie la dezvoltarea culturii statelor membre, respectind in acelasi timp diversitatea lor nationala si regionala;

- sa puna mostenirea culturala in centrul actiunilor din domeniul cultural. Actiunea comunitara s-a concentrat asupra protectiei mostenirii culturale care acopera proiectele pilot de conservare a mostenirii arhitecturale a Comunitatii. A acordat fonduri nerambursabile si burse artistilor, a asigurat asistenta traducerilor literare si a initiat finantarea evenimentelor culturale. Exemplele tipice includ programul 'Orasul european al culturii', initiat in 1985 si constituirea 'Orchestrei Tineretului Comunitatii Europene' in 1976. Trebuie mentionat ca multe programe cu finantare comunitara precum Fondul Social European si Fondul European de Dezvoltare Regionala pot asigura deasemenea finantare pentru proiectele culturale in Uniunea Europeana.

1. Programe culturale

- a. Programul Kaleidoscope a fost initiat in 1996 si a avut ca obiectiv incurajarea creatiei artistice si promovarea sensibilizarii si diseminarii culturii popoarelor europene, in special in domeniul artelor, prin schimburi si cooperare culturala.

Programul a fost activ pina in 31 decembrie 1998 si a avut un buget de 26,5 milioane ECU. A fost extins pina la 31 decembrie 1999 si Parlamentul European a reusit sa creasca finantarea cu 10,2 milioane Euro, astfel ca bugetul total al programului a atins 36,7 milioane Euro.

b. Programul Ariane a fost adoptat in 1997 pentru o perioada de doi ani (1997-1998) cu un buget total de 7 milioane ECU si a fost extins pina in decembrie 1999. Parlamentul European a crescut finantarea pina la 11,1 milioane ECU. Programul are ca obiectiv cresterea cooperarii statelor membre in domeniul cartilor si lecturii, si promovarea unei cunoasteri mai largi a operelor literare si a istoriei popoarelor europene prin mijloacele traducerilor si a imbunatatirea performantelor profesionistilor din domeniu. In plus, prin programul Ariane, Uniunea Europeana contribuie la Premiul Aristerion, un premiu literar european pentru literatura si traduceri.

c. Programul Raphael a fost adoptat in 1997 pentru perioada 1997-2000, cu un buget total de 30 milioane ECU. El avea ca scop incurajarea cooperarii statelor membre in domeniul mostenirii culturale cu dimensiune europeana.

d. Programul cadru comunitar

Kaleidoscope, Ariane si Raphael au marcat primul stadiu in implementarea actiunii **comunitare** in domeniul culturii si au ajutat la intarirea si extinderea parteneriatelor transnationale, au imbunatatit accesul public la cultura si au promovat activitatile culturale europene.

Aceste activitati ar putea fi imbunatate si, Comisia a propus in mai 1998, Parlamentului dupa consultarea organizatiilor culturale europene, instituirea Primului program cadru comunitar in sprijinul culturii, pentru o perioada de cinci ani, 2000-2004. Scopul era sa simplifice actiunea comunitara prin folosirea unui singur instrument pentru finantarea si programarea cooperarii culturale. Programul a fost formal adoptat in 14 februarie 2000. Obiectivele programului sunt: promovarea dialogului si a cunoasterii reciproce a culturii europene, promovarea bunelor practici

cu privire la mostenirea culturala europeana, promovarea creativitatii si diseminarii transationale a culturii si mobilitatea artistilor, dezvoltarea de noi forme de exprimare culturala, si adancirea dialogului intre culturile europene si ne-europene. Aceste obiective trebuiesc atinse prin trei tipuri de actiuni:

- actiuni inovative si experimentale;
- acorduri de cooperare culturala;
- evenimente culturale speciale cu dimensiunea european si/sau internationala. Programul Cultura 2000 are un buget total de 167 milioane Euro si este deschis participarii tarilor din Spatiul Economic European, Cipru si tarile asociate din Europa centrala si rasariteana, in conformitate cu conditiile prevazute in Acordurile de asociere.

2. Alte activitati

- a. 'Capitala europeana a culturii'
- 'Orasul european al culturii' a fost lansat in Atena in 1985 si a fost un succes real. Evenimentul a fost initial o initiativa interguvernamentala, dar la cererea Parlamentului European, Comisia Europeana, a inaintat in 1997 o propunere pentru o decizie, in baza Articolului 151, adoptat in 25 mai 1999, avind in vedere sa transpuna aceasta actiune din planul acordului interguvernamental, in cel al cadrului comunitar, incepind cu 2005.
- b. Bunuri culturale
- Avand in vedere implicatiile abolirii controalelor vamale determinata de consolidarea pietii interne, au fost necesare reguli pentru protectia bunurilor culturale.
- De aceea Comunitatea a adoptat o Reglementare a Consiliului conform careia exportul bunurilor culturale este permis in baza prezentarii unei licente de export, valabila pe cuprinsul Comunitatii. Scopul Directivei Consiliului 93/7 din 1993 este sa asigure reintoarcerea bogatiilor nationale de valoare artistica, istorica si arheologica, ce au fost indepartate ilegal de pe teritoriul statelor membre.
- c. Dreptul de autor
- Protectia drepturilor de proprietate intelectuala si a dreptului de autor au aspecte economice, sociale si culturale. Crearea unei pieti unice europene si dezvoltarea rapida a noilor tehnologii au facut necesara crearea de catre Comunitate a unei protectii legale a dreptului

de autor. Corespunzător, din 1991, au fost adoptate un număr de directive având ca scop protejarea creativității intelectuale și artistice. În decembrie 1997, Comisia a prezentat o propunere pentru o directivă asupra dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională având drept scop extindere protecției la noi forme de tehnologie în domeniul digital precum Internet-ul, CD-ROM-urile și DVD-urile. Parlamentul European a adoptat, în prima lectură, mai multe amendamente la propunerea Comisiei, dintr-acestea multe fiind incluse ulterior în propunerea amendată a Comisiei. Diseminarea și traducerea operelor literare sunt de asemenea domenii ce se pretează acțiunii **comunitare**, fiind mijloace esențiale de răspândire și cunoaștere a culturii, contribuind astfel la extinderea mostenirii culturale, cât și a producției literare, artistice și audiovizuale.

Dezvoltarea

Articolul 177 al Tratatului de constituire a Comunității Europene prevede ca "Politica comunitară va contribui la obiectivul dezvoltării și consolidării democrației și statului de drept; va susține în țările în curs de dezvoltare:

- dezvoltarea economică și socială durabilă;
- integrarea ușoară și treptată în economia mondială;
- campania împotriva sărăciei."

Includerea prevederilor **politicii** dezvoltării în Tratatul de constituire a Comunității Europene este semnificativă politic, deoarece astfel această politică este ridicată la rangul de politică comunitară. La obiectivele formulate ale **politicii** de dezvoltare se adaugă trei obligații impuse Comunității și Statelor Membre. Conform Articolului 178, Uniunea Europeană trebuie să țină cont de obiectivele dezvoltării în formularea **politicilor** sale ce pot afecta țările în curs de dezvoltare. Articolul 180 impune Uniunii Europene și statelor membre, coordonarea **politicilor** lor de cooperare în domeniul dezvoltării, precum și consultarea reciprocă cu privire la programele de asistență. Conform Articolului 181, Uniunea Europeană și statele membre, în sfera corespunzătoare de competență, vor coopera cu țările terțe și organizațiile internaționale

competente. Implementarea **politicii** Uniunii Europene de dezvoltare, îmbracă două forme: prima, acorduri regionale ce creează anumite privilegii și, a doua, acțiuni la nivel mondial.

b. Eforturi așteptate din partea statelor solicitante

În 1993, la Copenhaga, Consiliul European a stabilit criteriile pe care trebuie să le îndeplinească candidații la aderare (în plus față de condițiile stabilite în cadrul Tratatului): o economie de piață funcțională, capacitatea de a face față presiunii concurențiale și pieței din cadrul Uniunii, adoptarea acquis-ului comunitar, care presupune capacitatea de a efectua modificări substanțiale ale legilor, reglementărilor și prevederilor administrative, adoptarea obiectivelor fundamentale ale Uniunii, și anume integrarea politică, economică și monetară.

Diferențele dintre statele solicitante în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor și criteriilor constau în faptul că situațiile lor sunt diferite, iar procesul de aderare trebuie să țină cont de acest lucru. Procesul de aderare include o strategie de pre-aderare, negocieri de aderare, o examinare analitică a legislației Comunității Europene și o procedură de reexaminare.

c. Necesitatea adaptării Uniunii la procesul extinderii

Pentru a se asigura că o extindere de asemenea proporții nu se realizează în detrimentul procesului de integrare și pentru a preveni acest fenomen, Uniunea trebuie mai întâi să se adapteze.

- organizarea instituțională, în cadrul căreia pot apărea uneori dificultăți trebuie să fie revizuită în condițiile în care Uniunea trebuie să continue să funcționeze eficient cu peste 25 de membri. Într-un "Protocol privind extinderea Uniunii Europene", Tratatul de la Nisa include prevederi instituționale referitoare la sistemul de votare în cadrul Consiliului (care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2005), la alocarea locurilor în Parlamentul European începând cu mandatul 2004-2009 și la reorganizarea Comisiei.

- Având în vedere caracteristicile economice ale țărilor candidate (stadiul relativ de dezvoltare, importanța agriculturii, etc), extinderea va avea în mod inevitabil consecințe asupra anumitor

politici comune (ex. politica agricola, politica regionala) si asupra cheltuielilor **comunitare** aferente.

Consiliul a mai subliniat ca Turcia este un candidat real pentru aderarea la UE, dar va trebui sa indeplineasca criteriile de la Copenhaga. Ca urmare a rezultatelor negative ale referendumului din Elvetia, in 1992 referitor la aderarea acestei tari la Spatiul Economic European, guvernul elvetian nu a solicitat aderarea la UE, dar nici nu a respins-o. UE a incheiat o serie de acorduri sectoriale cu Elvetia la sfarsitul anului 1998. Aceste acorduri, care includ aspecte privind libera circulatie a persoanelor si transporturile, au intrat in vigoare in 2001.

Libera circulatie a bunurilor

Libera circulatie se aplica produselor provenind din statele membre si produselor provenind din terte tari, care se afla in circulatie pe teritoriul statelor membre. La inceput, libera circulatie a bunurilor era considerata a face parte dintr-o uniune vamala a statelor membre, constand in eliminarea taxelor vamale, a restrictiilor cantitative asupra schimburilor comerciale si a masurilor cu caracter echivalent, precum si stabilirea unui tarif vamal extern unic pentru intreaga Comunitate. Mai tarziu, accentul a fost pus pe eliminarea tuturor obstacolelor privind libera circulatie, in scopul realizarii pietei interne - un teritoriu fara frontiere interne, unde bunurile (printre altele) sa poata circula la fel de liber ca in interiorul unei piete nationale.

Libera circulatie a capitalurilor

Obiective principale:

- eliminarea tuturor restrictiilor asupra circulatiei capitalului intre statele membre si apoi a restrictiilor asupra circulatiei capitalului intre statele membre si tarile terte (in ultimul caz, cu luarea in considerare a masurilor de protectie in situatii exceptionale);
- liberalizarea trebuie sa duca la crearea pietei unice prin incurajarea celorlalte libertati (de circulatie a persoanelor, a bunurilor si a serviciilor);
- de asemenea, trebuie sa incurajeze progresul economic prin facilitarea investitiilor eficiente de capital.

Libera circulatie a persoanelor

Libera circulație a persoanelor și eliminarea controalelor la frontierele interne fac parte dintr-un concept mai larg, acela al pieței interne în care nu este posibilă existența frontierelor interne sau restrângerea libertății de circulație a persoanelor.

De la apariția sa, conceptul de liberă circulație a persoanelor și-a schimbat înțelesul. Primele prevederi referitoare la acest subiect se refereau numai la liberă circulație a persoanelor asimilate agenților economici, fie angajatori, fie prestatori de servicii. Conceptul economic original a câștigat treptat un înțeles mai general, acoperind și noțiunea de cetățean al Uniunii, independent de orice activitate economică sau distincții privind naționalitatea. Aceasta se aplică și cetățenilor unor țări terțe, căci odată cu eliminarea controalelor la frontierele interne nici o persoană nu mai putea fi supusă controlului privind naționalitatea.

Libera circulație a serviciilor

Se urmărește ca persoanele care prestează activități independente (în domeniul comercial, industrie, activități meșteșugărești sau profesii liberale) să fie libere să își exercite profesia în cadrul Comunității, cu luarea în considerare atât a libertății de stabilire a reședinței cât și a libertății de a presta servicii, în special în ceea ce privește cea mai bună localizare din punct de vedere economic. Aceasta implică eliminarea discriminării pe baza naționalității și, atunci când aceste libertăți urmează să fie puse efectiv în practică, măsuri pentru a facilita exercitarea lor, mai ales armonizarea regulilor naționale privind accesul sau recunoașterea lor reciprocă.

Politica externă și de securitate comună

Cele cinci obiective specifice ale PESC, așa cum sunt definite în Tratatul privind Uniunea Europeană sunt următoarele:

-salvgardarea valorilor comune, a intereselor fundamentale și a independenței Uniunii. Tratatul de la Amsterdam extinde acest obiectiv și la salvgardarea integrității Uniunii în conformitate cu principiile Cartei Națiunilor Unite;

- consolidarea securității Uniunii și a statelor membre, sub toate formele;
- menținerea păcii și consolidarea securității internaționale, în conformitate cu principiile

Cartei Natiunilor Unite, precum si cu principiile Actului final de la Helsinki si obiectivele Cartei de la Paris. In Tratatul de la Amsterdam se precizeaza ca acest obiectiv se refera si la granitele externe;

- promovarea cooperarii internationale;
- dezvoltarea si consolidarea democratiei si a statului de drept, precum si respectarea drepturilor omului si a libertatilor fundamentale.

O decizie importanta pentru sporirea eficientei **politicii** externe comune a fost numirea unui Inalt Reprezentant pentru PESC (modificare introdusa de tratatul de la Amsterdam), in persoana d-lui Javier Solana, care a preluat functia la 18 octombrie 1999.

Politica regionala

Intre regiunile Uniunii Europene precum si intre oamenii care traiesc acolo exista inegalitati din punct de vedere economic si social. Diferentele dintre regiuni in ce priveste nivelul de dezvoltare si nivelul de trai au fost mult timp un fapt obisnuit in fiecare dintre statele membre. Privite la nivelul Uniunii ca intreg, dezechilibrele sunt si mai evidente. In vederea stimulării activității economice in regiunile mai puțin favorizate, investițiile sectorului privat trebuie suplimentate de sprijinul public. O mare parte a acestui sprijin este asigurata de statele membre, in baza schemelor nationale de asistenta regionala. In acelasi timp, problemele sunt destul de mari pentru a fi alocat sprijin comunitar intr-un efort combinat de solidaritate care va face ca toate regiunile si locuitorii lor sa beneficieze integral de avantajele Pietii unice si de Uniunea economica si monetara. Acesta este scopul **politicii comunitare** regionale.

Protectia consumatorului

Uniunea Europeana recunoaste un numar de cinci drepturi de baza ale consumatorului, acceptate la nivel international:

- dreptul la protectia sanatatii si securitatii;

- dreptul la protejarea intereselor financiare;
- dreptul la protejarea intereselor legale;
- dreptul la reprezentare si participare;
- dreptul la informatie si educatie.

Aplicarea in practica a acestor drepturi teoretice are in vedere, in principal, doua domenii:

1. Informarea. Capacitatea consumatorului de a se autoproteja depinde direct de nivelul de cunostinte. De aceea este imperativa imbunatatirea standardelor de informare in legatura cu produsele de larg consum, mai mult ca oricand pana acum, dat fiind ca traim in Era Informatiei. Printre liniile generale ale acestei **politici** se numara: transparenta informatiei privind produsul, dezvoltarea serviciilor de informare a consumatorului precum si extinderea testarii comparative a produselor.

2. Achizitionarea. Pentru elaborarea acestei **politici** s-a pornit de la ideea conform careia cumparatorul ar trebui sa fie capabil: sa evalueze caracteristicile de baza (felul, calitatea, cantitatea, pretul) bunurilor si serviciilor ce i se ofera, pentru a putea face o alegere avizata dintre produsele si serviciile aflate in competitie; sa foloseasca bunurile si serviciile in siguranta si in mod satisfacator; sa solicite reparatii pentru orice vatamare fizica sau paguba cauzata de produsul sau serviciile achizitionate.

Societatea informationala

Unul dintre obiectivele UE este garantarea faptului ca firmele, guvernele si cetatenii continua sa joace un rol de frunte in economia globala, bazata pe cunoastere si informatie. Aceasta se poate realiza prin:

- stimularea cercetarii in domeniul dezvoltarii si aplicarii de noi tehnologii ale informatiei si comunicatiei;
- crearea si mentinerea unui cadru de reglementari si standarde generatoare de concurenta;
- stimularea dezvoltarii de aplicatii si continut in paralel cu sprijinirea initiativelor care incurajeaza si permit participarea benefica a tuturor cetatenilor Europei la societatea informationala.

Politica Uniunii Europene in domeniul societatii informationale are urmatoarele componente principale:

- politica in domeniul telecomunicatiilor,
- sprijinul pentru dezvoltarea tehnologiilor informatiei si comunicatiei
- contributia la crearea conditiilor necesare asigurarii competitivitatii industriei **Comunitare**
 - dezvoltarea retelelor trans-europene in sectoarele: transport, energie si telecomunicatiiInternetul este principalul promotor al societatii informationale. De aceea, Comisia a schitat o strategie cuprinzind trei mari obiective, menita sa incurajeze si sa mareasca gradul de utilizare a Internetului:

- conectarea on-line a tuturor cetatenilor, scolilor, firmelor si administratiilor prin cresterea vitezei, ieftinirea accesului si sporirea securitatii accesului la Internet;

- crearea unei Europe digitale educationale si antreprenoriale prin intermediul Internetului;

- construirea unei societati informationale care sa includa toate categoriile sociale.

Noile aplicatii si continutul imbunatatit sunt esentiale pentru existenta unei societati informationale benefice tuturor. Comisia gestioneaza programe menite sa maximizeze accesul la Internet, sa stimuleze dezvoltarea unui continut de calitate, care respecta vastul patrimoniu lingvistic si cultural al Europei, precum si sa permita firmelor europene sa joace un rol de frunte in dezvoltarea continua a aplicatiilor Internet. O alta parte importanta a strategiei privind Societatea Informatiionala este incurajarea dezvoltarii de noi tehnologii si aplicatii care vin in sprijinul cetatenilor, stimuleaza munca si comertul in context electronic, maresc gradul de utilizare a continutului si instrumentelor multimedia si asigura crearea tehnologiilor si a infrastructurilor esentiale. Implementarea se realizeaza printr-o initiativa majora de finantare care reuneste UE, firmele cu activitate in diverse domenii ale tehnologiei si institutiile academice intr-o serie de programe de Cercetare si Dezvoltare Tehnologica (CDT) in efortul de a promova dezvoltarea tehnologica.

Trecerea la societatea informatiionala si la economia bazata pe cunoastere este esentiala in obtinerea maximului de beneficii prin utilizarea tehnologiilor digitale si a Internetului in scopul

realizării dezvoltării durabile, creșterii productivității și competitivității, al creării de noi locuri de muncă și al susținerii progresului social și societal. Aceasta este cheia în consolidarea poziției UE ca actor cheie pe scena mondială. Unul dintre principalele obiective este asigurarea ca beneficiile societății informaționale sunt în mod constant și uniform distribuite în Uniunea Europeană. Pentru a realiza aceasta, a fost stabilit un cadru legislativ clar, care acoperă crearea și dezvoltarea de noi tehnologii și aplicații. Acest cadru promovează accesul la Internet și la comerțul electronic și definește standarde tehnice comune pentru telefonie mobilă (GSM, UMTS), televiziunea digitală (DVD) și radio. De asemenea, cadrul include prevederi privind analiza progresului făcut în domeniu, prevederi care să asigure aplicarea, finanțarea, reglementarea și dezvoltarea tehnologică coerentă și constantă în toate țările.

Turism

Importanța economică a turismului a determinat instituțiile europene să se concentreze asupra acestui sector în ciuda absenței unei baze legale. Detinând 53% din piața, Uniunea este cea mai mare regiune turistică din lume. Aceasta industrie reprezintă 5,5% din PIB-ul Uniunii și oferă 6% din totalul locurilor de muncă.

Prima rezoluție a Consiliului în legătură cu acest subiect, datând din 10 aprilie 1984, a recunoscut importanța turismului pentru integrarea europeană și a invitat Comisia să facă propuneri. O Decizie ulterioară din 22 decembrie 1986 a stabilit un comitet de consiliere pe probleme de turism și a cerut statelor membre să ia legătură cu acesta. În același an a fost instituită o linie de buget pentru finanțarea contribuției **comunitare** menită să sprijine eforturile statelor membre de promovare pe piețele din afara CE. Acestea includ măsuri care facilitează traversarea frontierelor și protejarea sănătății, siguranței și a intereselor directe ale turistilor. Pentru afaceri și profesioniști există măsuri referitoare la accesul pe piața, concurența și afaceri de mici proporții. Aceste măsuri au acordat o atenție specială profesiei de ghid turistic, care este supusă unor reguli stricte în țările mediteraneene ale Comunității și mai puțin stricte în alte state membre